

Hej!

Nu har alla motioner från den allmänna motionstiden i riksdagen publicerats på webben. Folkbildningsförbundet har sammanställt de som berör studieförbunden. FolkbildningsNytt listar motionerna samt ger ett kort utdrag ur varje motion. I detta nummer kan du också läsa vår debattartikel om e-demokrati.

19 motioner som rör studieförbunden

Här följer en lista på de 19 motioner som vi bedömer särskilt berör studieförbunden. Utdrag ur varje motion hittar du på de följande sidorna.

2006/07:Kr310 Folkbildning

2006/07:Kr244 Folkrörelsernas och folkbildningens betydelse

2006/07:2096 Utbildning för en hållbar utveckling

2006/07:2196 Det ideella föreningslivets och non-profit-verksamheternas behov

2006/07:Kr264 Folkbildningens särart och utvecklingsmöjligheter

2006/07:Kr278 Folkbildning och amatörkultur

2006/07:Kr233 Folkbildning

2006/07:T336 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

2006/07:2184 Ekonomisk politik för jobb, rättvisa och hållbar utveckling

2006/07:1616 Det livslånga lärandet

2006/07:So215 Nollvision i läkemedelssäkerhetsarbetet

2006/07:Ub348 Det livslånga lärandet

2006/07:Kr262 Statsbidragen till studieförbunden

2006/07:Kr216 Ungdoms- och idrottsorganisationer

2006/07:Sf232 En reformerad asylmottagning

2006/07:Kr279 Utgiftsområde 17

2006/07:Ub204 Folkbildning

2006/07:Kr223 Kultur som tillväxtfaktor

2006/07:Kr211 Könsskillnader i satsningar på fritidssektorn

Debattartikel om e-demokrati

Regeringens it-politiska strategigrupp presenterade 26 oktober sin slutrapport efter tre års arbete. Folkbildningsförbundet noterar att mycket fokus ligger på teknik och infrastruktur, väldigt lite handlar om strategier för att motivera de som idag inte vill eller kan använda sig av Internet.

Folkbildningsförbundet har skrivit en debattartikel med rubriken "Är det okej att alla inte får rösta?" som en reaktion på strategigruppens slutsatser. Den har skickats till debattredaktioner över hela landet och har i skrivande stund publicerats i minst sju dagstidningar. I artikeln, som finns att läsa i sin helhet sist i FolkbildningsNytt, skriver Folkbildningsförbundet bland annat:

"Idag står cirka 20 procent av medborgarna utanför e-samhället. De kan eller vill inte av olika skäl använda sig av offentliga e-tjänster.

Vi menar att det är en gigantisk utmaning att motivera och utbilda denna grupp. Det formella utbildningsväsendet klarar inte detta på egen hand. Här har folkbildningen kompetens, erfarenhet och dessutom en unik infrastruktur. Studieförbunden har en pedagogik som passar studieovana. Det handlar om att arbeta mycket med uppsökande verksamhet - med motivation och lust. Den enskilde måste se vad just han eller hon har för nytta av Internet och samhällets e-tjänster.

Vår strategiska rekommendation till regeringen landar i att det behövs en folkbildningssatsning för att öka motivationen och användarförmågan hos dem som idag inte kan eller vill tillgodogöra sig samhällets e-tjänster."

FolkbildningsNytt är Folkbildningsförbundets digitala nyhetsbrev med aktuell information och debatt som rör studieförbunden och dess villkor. FolkbildningsNytt går kostnadsfritt till intresserade inom riksdag, regering, myndigheter och organisationer. Tipsa gärna någon om FolkbildningsNytt.

Redaktörer för FolkbildningsNytt är:

Christine Cars Ingels, christine@studieforbunden.se, 08-412 48 56

Christian Gustavsson, christian@studieforbunden.se, 08-412 48 55

2006/07:Kr310 Folkbildning

Den individuella kompetensutvecklingen genom bland annat folkbildning ska utvecklas och allas inflytande över sin egen utveckling öka samtidigt som kunskapsnivån i hela Sverige höjs. Ansvaret för detta vilar gemensamt på staten, arbetsgivarna, de fackliga organisationerna och individen. Det livslånga lärandet ska möta våra behov av allt ifrån grundläggande till kompletterande utbildning.

I detta finns folkbildningen som ger människor möjligheter de aldrig annars skulle ha haft chans till. Folkbildningen måste förbli öppen för alla. Det samhällsstödda folkbildningsarbetet som sker i studieförbunden, med främst studiecirklar och olika kulturverksamheter, och inom folkhögskolor måste vi värna!

av Kurt Kvarnström och Carin Runeson (s)

2006/07:Kr244 Folkrörelsernas och folkbildningens betydelse

I få länder har idéburna folkrörelser spelat så stor roll för samhällsutvecklingen som i Sverige. De har drivit på samhällsutvecklingen och har för många människor gett möjlighet till bildning och kunskap. Folkrörelsetraditionen har skapat en god anda för samhällsdebatt och medverkat till att stimulera samtalet och dialogen som lösningsmodeller vid konflikter. Folkrörelsernas stora betydelse för att stimulera samhällsengagemang och för att utveckla och stärka demokratin bör medföra en positiv och generös attityd från stat och kommun.

Studieförbundens cirkelverksamhet har drygt två miljoner deltagare. Över 300.000 studiecirklar genomförs årligen med nästan 13 miljoner studietimmar. Över 200.000 kulturprogram genomförs varje år med mer än 15 miljoner besökare/deltagare. Den statliga utvärderingen av folkbildningen som presenterades 2004 konstaterar att ”folkbildningen spelar en mycket viktig roll för ett brett och varierat lokalt kulturliv och ingen annan skulle fylla ut det tomrum som riskerar att uppstå, om studieförbundens aktivitet på kulturområdet minskar”.

av Anita Brodén (fp)

2006/07:2096 Utbildning för en hållbar utveckling

Sverige bör åta sig ett ansvar som föregångsland inom utbildning för hållbar utveckling.

Detta kan ske genom att vi på alla nivåer av utbildningssystemet stimulerar till ständigt pågående samtal och reflektioner över, hur den enskilda förskolan, skolan, vuxenutbildningen, högskolan eller universitetet, folkbildningens studieförbund och folkhögskolor, bättre och tydligare än i dag genom sin utbildning kan bidra till en hållbar utveckling. Det måste ske genom stimulans uppifrån, genom riksdag, departement, myndigheter och kommunala församlingar samt genom politiker på alla nivåer, som talar och skriver om utbildning för hållbar utveckling.

Med tanke på det allvarliga läge som råder inom många områden i världen i dag t ex inom klimatområdet, inom hälsoområdet, inom det sociala området och i kampen för mänskliga rättigheter, finns det verkligen starka skäl att hållbar utveckling förs in som ett viktigt perspektiv i utbildningen på alla nivåer, inom förskolan, grundskolan, gymnasieskolan och folkbildningen också i vårt land.

av Agneta Gille (s)

2006/07:2196 Det ideella föreningslivets och non-profit-verksamheternas behov

Det ideella föreningslivet i Sverige är en vital och viktig del av samhället. Det lever i fotbollsklubben, i den fackliga organisationen, i studieförbundets bokcirkel. Tillsammans med den sociala ekonomins alla verksamheter bidrar föreningslivet till välfärden och tillväxten i samhället. Här möts människor i sitt ideella engagemang och lokalt där man bor och lever.

Vi behöver värna det ideella föreningslivet och andra non-profit-verksamheter eftersom de är en stor tillgång i vårt samhälle. I det långsiktiga arbetet att stärka det ideella föreningslivet är nuvarande skattebestämmelser ett område som bör uppmärksammas och förändringar till gagn för dessa övervägas.

av Lars Wegendal (s), Hillevi Larsson (s), Anne Ludvigsson (s), Laila Bjurling (s), Christer Adelsbo (s)

2006/07:Kr264 Folkbildningens särart och utvecklingsmöjligheter

Folkbildningen är, och ska vara, ett alternativ till det institutionaliserade lärandet. Det unikt folkbildningsmässiga är synsättet med utgångspunkt i bildning och den enskildes och gruppens egna målsättningar och riktmärken.

Folkbildningens värden behöver samhällets stöd för att kunna hävda sig i en ekonomiserad verklighet på samma sätt som ett demokratiskt samhälle behöver folkbildningens värden för att kunna utvecklas och fortleva.

Med anledning av ovanstående är det av yttersta vikt att slå vakt om folkbildningens principer och ge folkbildningen goda möjligheter att fortsätta utvecklas utifrån sin särart.

av Louise Malmström och Jan Björkman (s)

2006/07:Kr278 Folkbildning och amatörkultur

I förhandlingarna i våras med den förra regeringen om folkbildningspropositionen och anslagen till folkbildning drev Vänsterpartiet en linje att de förslag till anslagsramar som regeringen föreslog inte var tillräckliga. De nya uppdrag som propositionen lade på Folkbildningsrådet krävde hela det tillskott som föreslogs och det blev inget kvar till att kompensera för fördyringen och den allmänt nedgångna ekonomin, som exempelvis pressat upp avgifterna inom studieförbunden. Slutligen blev resultatet ett tillskott på 400 mnkr. Nu har den nya regeringen i budgetpropositionen ökat tillskottet till folkbildningsanslaget till 490 mnkr, vilket dock minskades med 140 mnkr för att explicit användas till idrottens studie- och utbildningsverksamhet. Fortfarande bedömer vi från Vänsterpartiets sida efter kontakter med Folkbildningsrådet och verksamheterna att behovet ligger åtminstone 100 mnkr högre. Av dessa extra 100 mnkr bör då 25 mnkr läggas till de centrala amatörkulturorganisationernas anslag för de uppdrag som hamnar på dem.

Vi föreslår alltså i vår budgetmotion för utgiftsområde 17 (v751) att 75 mnkr plus 18,25 mnkr tillförs anslag 25:1, Bidrag till folkbildningen. Av dessa medel överförs 18,25 mnkr från utgiftsområde 25.

Av Siv Holma (v), Torbjörn Björlund (v), Rossana Dinamarca (v), Egon Frid (v), Eva Olofsson (v), Elina Linna (v), LiseLotte Olsson (v), Peter Pedersen (v)

2006/07:Kr233 Folkbildning

Den nyligen av riksdagen antagna nya folkbildningspropositionen betonar att ansvaret för folkbildningen måste delas mellan stat, kommuner och landsting. Staten kan självklart inte kommandera vare sig landsting eller kommuner att öka sitt ekonomiska stöd till folkbildningen. Men regeringen kan ytterligare tydliggöra riksdagens ambition med ett delat ansvar för stödet till folkbildningen.

av Thomas Strand och Helene Petersson (s)

2006/07:T336 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

”IT kan leda till ett klassamhälle...” ”Nästan en tredjedel av befolkningen saknar tillgång till tekniken i sina hem, vilket beror på att de inte kan eller inte vill.” ”Det är nödvändigt med stora informationssatsningar från exempelvis studieförbund, folkhögskolor och utbildningsradion för att skapa en bred delaktighet för alla.

Folkbildningsförbundet har ett förslag om att starta informations- och utbildningsprojekt som skulle aktivera de människor som inte har tillgång till eller av olika anledningar inte använder sig av Internet.” ”Vi finner förslaget intressant och vill att staten avsätter medel till Folkbildningsförbundet. Vi har därför avsatt 100 miljoner kronor för detta ändamål och stödet till Folkbildningsförbundet ska kanaliseras via PTS, Post- och telestyrelsen.”

av Lars Ohly m.fl. (v), Marie Engström (v), Wiwi-Anne Johansson (v), Elina Linna (v), Peter Pedersen (v), Kent Persson (v), Alice Åström (v), Ulla Andersson (v)

2006/07:2184 Ekonomisk politik för jobb, rättvisa och hållbar utveckling

”Till sist vill vi minska den digitala klyftan i samhället genom att ge Folkbildningsförbundet i uppdrag att starta ett informations- och utbildningsprojekt som ska aktivera de människor som inte har tillgång till eller av olika anledningar inte använder sig av internet.”

av Lars Ohly (v), Marie Engström (v), Wiwi-Anne Johansson (v), Elina Linna (v), Peter Pedersen (v), Kent Persson (v), Alice Åström (v), Ulla Andersson (v)

2006/07:1616 Det livslånga lärandet

”Kunskapsutvecklingen är en jämlikhetsfråga, och utgör en viktig förutsättning för demokratin. Folkbildningen fyller i dess olika varierande former en stor funktion i det demokratiska samhället. Därför är det viktigt att aktivt stödja och uppmuntra landets alla folkhögskolor och studieförbund, genom att de garanteras nödvändigt stöd av samhället.”

”Vi vill öka möjligheterna att återkommande utbilda sig även som yrkesverksam, vid sidan av sitt ordinarie arbete. Den individuella kompetensutvecklingen ska utvecklas. Så kan allas inflytande över sin egen utveckling öka samtidigt som kunskapsnivån i hela Sverige stärks. Ansvar för detta vilar gemensamt på staten, arbetsgivarna, de fackliga organisationerna och individen. Det livslånga lärandet ska också möta våra behov av allt ifrån grundläggande till kompletterande utbildning. Flexibla lösningar krävs. Distansutbildning och lokala lärcentra är viktiga verktyg.”

av Kerstin Engle (s), Christer Adelsbo (s), Ann Arleklo (s), Luciano Astudillo (s), Christin Hagberg (s), Kent Härstedt (s), Leif Jakobsson (s), Inger Jarl Beck (s), Morgan Johansson (s), Ylva Johansson (s), Anders Karlsson (s), Hillevi Larsson (s), Ronny Olander (s), Catherine Persson (s), Göran Persson i Simrishamn (s)

2006/07:So215 Nollvision i läkemedelssäkerhetsarbetet

Läkemedelsrelaterade problem bland äldre är omfattande och allvarliga. För att komma tillrätta med dem bör varje patient få tillgång till en läkare med helhetsansvar för den medicinska behandlingen. Både grundutbildningen och fortbildningen i geriatrik och i läkemedelsbehandling bör stärkas dels för forskrivarna, dels för övriga personalgrupper som arbetar inom vården och omsorgen för äldre. Staten bör genom sina myndigheter samt Apoteket AB stödja ideella organisationer och studieförbund i deras arbete att öka kunskaperna om läkemedelsbehandling bland brukarna.

av Barbro Westerholm (fp)

2006/07:Ub348 Det livslånga lärandet

”Lärandet är en del av livet. Det börjar när vi är barn. Då går vi först i förskolan och sedan i grundskolan. Många går vidare till gymnasium och högskola eller olika yrkesutbildningar. När vi blir äldre kanske vi går en studiecirkel, skriver in oss på en högskolekurs eller läser vid KomVux.”

”Det behövs utvidgade och förstärkta former för vuxenutbildning, kompetensutveckling och kvalificerad yrkesutbildning. Högskolan, arbetsmarknadsutbildningen och folkbildningsarbetet är alla betydelsefulla för detta, inte minst i skogslänen där den genomsnittliga utbildningsnivån är lägre än riksgenomsnittet.”

”Folkbildningen utgör för många vuxna ingången i vuxenstudielivet. Anslagen till folkbildningen måste öka!”
av Berit Högman (s), Susanne Eberstein (s), Åsa Lindestam (s), Anneli Särnblad (s), Fredrik Lundh (s), Lars Lilja (s), Marie Nordén (s)

2006/07:Kr262 Statsbidragen till studieförbunden

”Folkbildningsrådet fastställde förra året en ny fördelningsmodell för studieförbunden att gälla från och med 2007. Nuvarande statsbidragssystem tenderar att leda till en överbetoning av antalet studietimmar och en ökande administration då det fokuserar alltför ensidigt på kvantitet. Den nya modellen bygger liksom den gamla på volym i alltför hög utsträckning. Sex av nio studieförbund har också varit kritiska till den nya fördelningsmodellen som de upplever missgynnar kvaliteten.

För att komma bort från ensidigt kvantitetstänkande bör det nya systemet tydligare utgå från kvaliteten och särarten i den folkbildningsmässiga verksamhet som studieförbunden bedriver. Fördelningsmodellen bör därför justeras med syfte att tydligare lyfta fram kvalitetsaspekten i stället för att fokusera så pass mycket på kvantiteten.”
av Louise Malmström (s)

2006/07:Kr216 Ungdoms- och idrottsorganisationer

”Det pågår nu en diskussion om formerna för hur stödet till ungdomsorganisationerna skall organiseras. I dag behandlar inte staten stödet jämställt för olika former för olika typer av ungdomsverksamhet. Idrottsorganisationer förväntas klara av att fördela statsbidragen genom den egna organisationen Riksidrottsförbundet. Andra ungdomsorganisationer får sitt stöd genom den statliga myndigheten Ungdomsstyrelsen. Den ungdomsverksamhet som sker inom den så kallade folkbildningen får stöd genom den fristående organisationen Folkbildningsrådet.”

”Därför finns det starka skäl att se över formerna för hur statens stöd till verksamhet för unga inom ideell sektor skall se ut.”

av Ewa Thalén Finné (m)

2006/07:Sf232 En reformerad asylmottagning

Det är de frivilliga organisationerna och kommunerna som i de flesta EU-länder tar hand om de asylsökande och erbjuder dem inte bara ett värdigt mottagande utan också naturliga kontakter med samhället i övrigt. Så borde mottagandet organiseras även i Sverige där exempelvis humanitära organisationer, studieförbund och andra folkrörelser involveras i organiseringen av mottagandet.

av Mauricio Rojas (fp)

2006/07:Kr279 Utgiftsområde 17

För folkbildningen, som länge haft en sviktande ekonomi vilken resulterat i bl.a. allt högre avgifter, avsattes i folkbildningspropositionen medel som Vänsterpartiet dock bedömde som för knappa för att räcka till mer än de nya uppdrag som samtidigt beslutades. För att i någon mån förstärka folkhögskolornas och studieförbundens ekonomi lägger Vänsterpartiet i sin budget till 100 mnkr på Folkbildningen, av vilka dock 25 mnkr går direkt till amatörkulturen. Anslaget 25:1 höjs med 75 mnkr för de nya uppdragen utöver amatörkulturen. Detta vill vi att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna.

av Lars Ohly (v), Marie Engström (v), Wiwi-Anne Johansson (v), Elina Linna (v), Peter Pedersen (v), Kent Persson (v), Alice Åström (v), Siv Holma (v)

2006/07:Ub204 Folkbildning

Det finns otaliga exempel på när folkbildningsverksamhet varit avgörande för att människor ska våga ta steget till högre utbildning i olika former. Det är därför viktigt att folkbildningens pedagogik kommer till användning även i gymnasie- och vuxenutbildningen.

Folkbildningen stimulerar även till ökat demokratiskt engagemang. Den innebär en möjlighet för alla människor, även de som saknar gymnasie- eller högskoleutbildning, att utvecklas och se nya möjligheter. Genom att delta i folkbildning kan deltagarna växa som människor och få verktyg att påverka samhället.

av Peter Jonsson (s)

2006/07:Kr223 Kultur som tillväxtfaktor

Det blir lättare att locka arbetskraft och besökare till en ort med många och varierande kulturaktiviteter. Därför ska kulturen vägas in i all samhällsplanering och göras tillgänglig för alla, oavsett bostadsort i landet. Det krävs olika typer av stimulansåtgärder för att öka kulturtillgängligheten i glesbygd. Ett effektivt sätt att sprida kultur i glesbygd är att stödja studieförbund, hembygdsföreningar, bygdegårdar, Folkets Hus och andra folkrörelser. Under senare år har bidragen till exempelvis studieförbunden minskat, vilket är djupt olyckligt. Folkbildningen genom bildningsförbunden spelar en stor roll för utvecklingen av företagande på landsbygden. Många som kanske inte på annat sätt har möjlighet att utbilda sig kan göra det via studieförbunden och andra folkrörelser.

av Eva Sonidsson (s), Hans Stenberg (s)

2006/07:Kr211 Könsskillnader i satsningar på fritidssektorn

Störst andel studiecirkeldeltagare finns bland kvinnor äldre än 65 år.

Deltagandet för kvinnor ökar med åldern. I alla åldersgrupper deltar kvinnor i större utsträckning än män.

Kommunerna ger sedan länge stöd till studiecirkelverksamhet inom studieförbunden. Det kommunala stödet till studieförbunden minskade mellan åren 1995 och 2002 med ca 23 procent. År 2002 satsade kommunerna ca 590 miljoner kronor på studieförbunden. Utöver kontantstödet tillkommer stöd i till lokaler. Kommunerna ger ett betydande stöd till idrotten.

Fördelningen av stöd till fritidssektorn är fortfarande präglad av manliga strukturer. Den aspekten på fritidssektorn är otillräckligt belyst. Regeringen bör ta initiativ till åtgärder som ökar kunskaperna och medvetenheten om denna frågeställning.

av Carina Hägg (s)

Är det okej att inte alla kan rösta?

Jag är född i Kalix, en av de första kommunerna som använt e-demokrati för att utveckla kontakten med medborgarna. Redan år 2000 genomfördes ett rådslag om en ny centrumplan där invånarna fick rösta via nätet. Men mina föräldrar, 76 och 82 år röstade inte, trots ett aktivt samhällsintresse. De har inte ens en dator.

Christine bor i Nacka kommun. När hon behöver dagisplats kan hon bara anmäla detta via Internet. Det är inga problem för henne, enkelt och smidigt. Men hur gör de som inte kan eller vill använda Internet? Nacka kommuns informationschef menar att de som själva inte har en dator kan använda en på biblioteket. Det är ju i och för sig bra, men kan vi nöja oss med det? Det löser inte problemet för de som inte kan eller vill använda Internet.

Idag står cirka 20 procent av medborgarna utanför e-samhället. De kan eller vill inte av olika skäl använda sig av offentliga e-tjänster. När både det offentliga och det kommersiella utvecklar allt fler e-tjänster kommer man i framtiden inte ha råd att hålla sig med flera parallella system. Den synen delar politikerna. I en färsk undersökning som Folkbildningsförbundet gjort tror drygt 85 procent att kommunens hemsida eller offentliga e-tjänster inom en tioårsperiod helt eller delvis kommer att ersätta andra kanaler för kommunal och offentlig information och service. De som inte kan använda Internet hamnar utanför och det ser vi prov på redan idag. Detta hotar att undergräva demokratin.

Regeringens IT-politiska strategigrupp, som i torsdags lämnade sina rekommendationer till regeringen efter tre års arbete, konstaterar att digitala klyftan är "ett viktigt område att bearbeta och utjämna för att Sverige verkligen skall kunna bli ett hållbart informationssamhälle för alla". Men strategerna stannar vid att rekommendera att webbsidor och andra e-tjänster bör göras mer tillgängliga för funktionshindrade, att tillgången till datorer bör förbättras och att ge användarstöd till dem som idag inte har tillgång till dator. Man rekommenderar även att inrätta ett industripris avseende enkelhet.

Det är en strategisk blunder att inte ha en utarbetad rekommendation för hur vi ska gå tillväga för att nå den del av befolkningen som idag inte kan eller vill använda sig av den nya tekniken.

Vi menar att det är en gigantisk utmaning att motivera och utbilda denna grupp. Det formella utbildningsväsendet klarar inte detta på egen hand. Här har folkbildningen kompetens, erfarenhet och dessutom en unik infrastruktur. Studieförbundet har en pedagogik som passar studieovana. Det handlar om att arbeta mycket med uppsökande verksamhet - med motivation och lust. Den enskilde måste se vad just han eller hon har för nytta av Internet och samhällets e-tjänster.

Vår strategiska rekommendation till regeringen landar i att det behövs en folkbildningsinsats för att öka motivationen och användarförmågan hos dem som idag inte kan eller vill tillgodogöra sig samhällets e-tjänster.

Maicen Ekman
Generalsekreterare
Folkbildningsförbundet – studieförbundens intresseorganisation

